

Venla Peura

Sattumaa?

Aamu kaste oli laskeutunut kylmäksi märäksi viltiksi vihreän ruohon päälle. Ilma tuoksui raikkaalta sateen pestyä asfaltin tomut yön aikana. Puna-ruskeat lehdet maassa kertoivat että ilma oli kylmenemään päin mutta vielä olisi pari aurinkoista ja lämmintä päivää jäljellä ennen kun kylmät kuukaudet ottaisivat kontrollin.

Bussipysäkillä seisojien hoikka lyhyehkö tyttö käsiään yhteen hieroen. Vaikka joka aamu oli ollut yhtä kylmä jo lähes viikon ajan onnistui hän kuitenkin joka kerta unohtamaan lapaset kotiin. Hän kirosi sitä itsekseen puhaltuen lämmintä ilmaa kämmeniinsä. "Se joka sanoi että virheistään oppii ei ole koskaan tavannut minua." hän mumisi kalisevien hampaidensa välistä. Bussi numero neljä kääntyi Ekgatanin mutkasta ja hidasti bussi pysäkillä saapuessaan. Vanhahko miespuolinen bussikuski avasi oven ja tervehti sisään kapuavaa matkustajaa. "- Godmorgon Saana!"

"- Godmorgon Fredrik!" Tervehti Saana takaisin. Hän oli kulkenut samalla bussilla joka aamu melkein viikon ajan ja oli ensimmäisenä päivänä istunut edessä pelkääjän paikalla ja jutellut kuskin kanssa koska ei ollut ihan varma millä pysäkillä jäädä pois. Siitä lähtien sama kuski oli tervehtinyt häntä nimeltä joka aamu ja joka kerta tämä pieni ystävällisyyden ele sai hymyn leviämään Saanan huulille niin että lievästi vinot kulma hampaat pilkistivät näkyviin. Saana istui lähes tyhjän bussin keskiosaan ja sujautti nappikuulokkeet korviinsa. Hän selasi sopolifysta säästetyt listaansa kunnes löysi Johanna Kurkelan ainutlaatuinen kappaleen. Hän huokaisi tyytyväisenä ja nojasi päätään lasia vasten heittäen katseensa ohitse kiitäviin rakennuksiin. Ne olivat suurimmaksi osaksi noin 80-luvulla rakennettuja omakotitaloja. Vanhoissa taloissa ja esineissä oli aina ollut jotain mikä kiehtoi Saanaa. "Ne kaikki ovat joskus olleet jonkun muun omaisuutta ja niillä kaikilla on oma tarinansa. Emme pysty koskaan tietämään varmasti kaikkia paikkoja joissa ne ovat käyneet ja asioita joita ne ovat nähneet. Ainut mitä me pystymme tekemään on kuvitella ja sehän siinä parasta onkin." Keskustaan oli noin 15 minuutin matka bussilla ja sieltä vielä 10 minuuttia kävellen Johnssonin tanssi studiolle. Saana oli asunut Lingonholmissa vasta kaksi viikkoa ja kaupungilla löytäminen oli vielä hieman huteraa mutta tie tanssi studiolle alkoi jo sujua aika mukavasti. Ruotsin kielen käyttöönkin alkoi jo tottua vaikka vahva suomalainen aksentti olikin aina läsnä ja osa sanoista tuli vahingossa englanniksi ja välillä jopa suomeksi. Suomalainen voi lähteä suomesta, mutta Suomi ei koskaan lähde suomalaisesta. Se ei kuitenkaan haitannut ketään ja kaikki Saanan luokkatoverit Johnssonilla ymmärsivät hyvin että uuden kielen puhuminen oli hankalaa. He olivat ihmeissään kun kuulivat että suomessa kaikkien on pakko lukea ruotsia koulussa. Saana itse oli lukenut pitkän ruotsin ja oli mukava että se nyt oli hyödyksi. Ulkomaille muuttaminen ja ammatti tason tanssiminen olivat olleet Saanan kaksi suurinta unelmaa niin kauan kun hän muisti. Kun hänelle nyt 17 vuotiaana vihdoon tarjoutui mahdollisuus oli hän haljeta riemusta.

Vanhemmat eivät meinanneet aluksi lämmitä idealle yksin ruotsiin yksin muuttamisesta, mutta suostuivat lopulta juteltuaan perheen kanssa joka antaisi

kodin Saanalle seuraavan vuoden ajaksi. Sen puhelun jälkeen he olivatkin melkein yhtä innoissaan kuin Saana. Kaikkein eniten Saana ikävöi 13 vuotiasta pikkusiskoaan mutta se viestittelivät melkein joka ilta ja koko perhe puhui skypellä useamman kerran viikossa.

Bussi oli saapunut isolle torille ja suurin osa matkustajista Saana mukaan lukien jäivät pois. Hän heitti kangaskassin olalleen ja rupesi kävelemään reippain askelin studiota kohti. Keskuskatu oli täynnä ihmisiä matkalla kouluun, töihin ja kuka nyt mihinkin. Pahin ruuhka aika oli vielä parin tunnin päässä ja tunnelma oli mukavan raukea. "Lingonholmin keskusta on vähän niin kuin muurahaispesä. Niin monta ihmistä, kaikki matkalla johonkin. Kaikilla näillä ihmisillä on omat elämät, omat kodit ja omat perheet. Vaikka eläisin 100 vuotiaaksi en siltikään oppisi tuntemaan kaikkia näitä ihmisiä." Saana mietti itsekseen. Hänellä oli tapana viihdyttää itseään yliajattelemalla asioita. Sen seurauksena hän usein oli omissa maailmoissaan ja koki välillä vaikeaksi keskittyä tunneilla ja välillä joutui pyytämään ihmisiä toistamaan itseään koska hänen mielensä vaelsi jossain kaukana korkeuksissa. Tanssiminen oli aina ollut eri asia ja Saana koki oppivansa paremmin näkemällä ja itse kokeilemalla.

Jonkin ajan päästä hän saapui keskustan vähemmän vilkkaaseen osaan jossa oli paljon erilaisia pieniä puoteja ja pari parturi kampaamo. "Kuinkakohan moni näissä kaupoissa oikeasti käy? Minulla ainakaan ei ole ollut tarvetta käydä ostamassa suolakiviä tai hierontaa öljyjä." Saana mietti katsoessaan hyvinvointi putiikin näyteikkunaa. Hänen katseensa osui kadun pienimpään kauppaan joka myi taulunraameja ja peilejä. "Kaikenlaisia kauppoja niitä sitten onkin. Mitenköhän hyvin tuo bisnes oikein toimii? Näkevätkö jotkut oikeasti niin paljon vaivaa että käyvät oikeasti valitsemassa raaminsa ja peilinsä niihin erikoistuvasta kaupasta?" Hän naurahti itsekseen ajatukselle ja sai kadun toisella puolella kulkevan naisen oudoksuvan katseen niskaansa. Saana punastui ja kiristi askeliaan.

Vaikka Johnssons oli ennen kaikkea tanssi lukio joutuivat oppilaat edelleen lukemaan joitain perus aineita kuten englantia, ruotsia ja matikkaa. Kolmannella luokalla matikka ei kuitenkaan ollut pakollinen aine ja Saana oli hihkunut riemusta kun sai tietää että hänen moni vuotinen inhokki aineensa katoaisi lukujärjestyksestä lopullisesti ja että tästä lähtien koulu olisi lähinnä kieli aineita ja tanssia.

Ensimmäisellä tunnilla oli ruotsia ja opettaja esitteli uuden tehtävän jonka tarkoituksena oli oppia kirjoittamaan yksityiskohtainen hahmo esittely.

"Yksinkertaistettuna: kirjoita ystäväkirja tapainen teksti itsestäsi." Saana tuumasi.

Heidän käskettiin ensiksi keskustella lähimmän vieressä istujan kanssa mitä hahmo esittelyn pitäisi sisältää jonka jälkeen opettaja kävisi oikeaoppisen kaavan läpi power pointilla.

"- Okei, ollaanko me sitten pari?" Maja, Saanan vieressä istuva tummahiuksinen pitkä tyttö kysyi ruotsiksi. Saana nyökkäsi. "- Vaikuttaisi siltä."

Maja kaivoi esiin muistiinpanonsa ja alkoi kirjoittaa "- Okei, elikkä ensin ainakin nimi ja ikä." Saana oli samaa mieltä. Sitten he totesivat että ulkonäkö, luonteen piirteet, kansallisuus, työ tai koulu tulisivat seuraavaksi. Saana ehdotti että perheen voisi listata seuraavaksi. "Mitäköhän Njennalle kuuluu? Tuleekohan hänkin muuttamaan ulkomaille ja opiskelemaan kun hän kasvaa. Ajatella että hän on jo 13!

Tuntuu että aika kuluu niin nopeasti!" Saana hymyili itsekseen. "- Saana! Mitä mieltä sinä olen?" Saana katsoi hämmentyneenä Majaa. Hänellä ei ollut mitään hajua

mitä tämä oli juuri sanonut. "- Joo." Hän vastasi. Maja virnisti hiukan huvittuneena. "- Minä kysyin onko sinulla sisaruksia tai lemmikkejä." "- Ai! Joo sori, on! Yksi pikkusisko Njenna ja kaksi kissaa Luna ja Deva." Saana naurahti.

Kaksi viimeistä tuntia oli tanssia modernia tanssia ja balettia riippuen siitä kumman oli valinnut. Koko luokka odotteli salien ulkopuolella käytävässä iloisesti puhuen ja nauraen. Tänäpäin suosituimpana puheen aiheena oli lapsuuden tv-ohjelmat. Kaikki kertoivat kilpaa mitkä olivat olleet heidän suosikki ohjelmiaan ja huudahtivat innoissaan tunnistaessaan ohjelmia nimiltä. Saana oli yllätynyt että niin moni ohjelmista oli samoja mitä hän itse oli pienenä katsonut suomessa. Hänen oli vielä itse hieman hankalaa ottaa osaa keskusteluihin isommissa porukoissa kielen takia mutta se ei haitannut. Välillä oli ihan mukavaa olla vain hiljaa ja kuunnella. "- Ei kyllä uskoisi että lukion kolmosluokkalaiset jaksavat vielä jutella lastenohjelmista." Erik, Saanan yksi lähimmäistä luokkakavereista hymähti. "- Noh, ihan kiva kuulla välillä muustakin kun siitä kuinka väsyneitä kaikki ovat ja että kesälomat ovat liian lyhyitä." Saana vitsaili. Erik ja pari muuta lähellä kuunnellutta purskahtivat nauruun. Vitsin ei ollut mitenkään uskomattoman hauska mutta oli iltapäivä ja kaikki olivat väsyneitä.

Kun opettaja oli kutsunut kaikki sisään ja baletti ryhmä oli mennyt omaan saliinsa tunti alkoi. Sama tuttu lämmittely koreografia, lattian yli kolmen ryhmässä pyöriminen, improvisointi ja koreografia. Modernitanssi tunnit seurasivat lähes aina tätä kaavaa joitain poikkeuksia lukuun ottamatta. Vaikka modernitanssi ei ollutkaan Saanan suosikki tanssi tyyli rakasti hän sitä tunnetta joka hänen kehoonsa levisi kun hän tanssi. Ei Saana mitenkään ujo tyttö ollut mutta valitsi usein kuunnella puhumisen sian mutta tanssiessaan hän antoi kaikkensa ja liiteli salissa sulavin liikkein kuin hänen kehonsa olisi höyhenen kevyt.

Pukuhuoneesta päästyään Saana kävi hakemassa takkinsa lokerostaan ja lähti bussipysäkille. Kuulokkeet korvissa hän saapasteli pysäkkiä kohti reippain askelin. Niin kuin minä tahansa tavallisena perjantaina oli hän suunnitellut mennä suoraa kotiin. Puolesta välissä pysäkille kohtalo kuitenkin päätti puuttua peliin ja muuttaa tavallinen perjantai päivä joksikin ihan muuksi. Niin kuin aina normaalisti oli Saanan vanhassa puhelimessa äänet melkein kovimmalla hänen tekstaillessaan edellisille luokkalaisilleen suomesta. Hän oli käytännössä kuulo ja sokea kaikelle ympärillä olevalla ja totta kai juuri sattumalta käveli suurin piirtein hänen ikäisensä tyttö iso laatikko käsissään näköpiiriä peittämässä häntä kohti. Seuraava kohtaus olikin jo arvattavissa ja parissa sekunnissa Saana istuikin kadulla hämmästynyt ilmekasvoillaan ja laatikollinen pensseleitä, paperia ja kyniä osaksi sylissään, osaksi ympäri katua. Tyttö löi kätensä suun eteen järkyttynyt ilme kasvoillaan "- Ei, ei, ei, ei!" Hän rupesi paniikissa keräämään papereitaan kunnes yhtäkkiä havahtui toisen ihmisen läsnä oloon "- Voi ei! Anteeksi! Oletko sinä kunnossa? Ei ollut tarkoitus.... En nähnyt mitään sen laatikon takaa." Saaga ei kestänyt tilanteen koomisuutta vaan purskahti helisevään nauruun. Tyttö katsoi häntä hölmistyneenä pari sekuntia ennen kuin hymy hiljalleen hiipi hänenkin kasvoilleen ja pian molemmat tytöt istuivat kadulla hysteerisesti nauraen. Kyyneliä silmistään pyyhkien vieras tyttö kysyi uudestaan "- Oletko sinä kunnossa? Ei minun ollut tarkoitus sinua tuolla tavalla tyrmätä." Tämä aloitti uuden naurun aallon joka kesti vielä pari minuuttia ennen tyttö nousi seisomaan ja veti Saanan mukanaan. "- Sori..." hän yritti vielä

kolmannen kerran. "- Ei se haittaa!" Saana naureskeli pyyhkien katupölyjä housuistaan. He molemmat rupesivat keräämään tytön tavaroita ja tyttö kertoi käyvänsä taide koulua ja että siellä oli ollut jonkin verran jämä papereita joita kukaan ei ollut tarvinnut moneen vuoteen ja että hän oli ollut matkalla viemässä niitä hänen perheensä omistamaan puotiin. Saana ei oikein ymmärtänyt miksi joku ottaisi hirveät kasat paperia koululta mukaan mutta ei viitsinyt kysyä asiaa. Hän ojensi tavarat tytölle ja sai ensimmäistä kertaa kunnolla katsottua tätä. Tytöllä lyhyet ruskeat, aaltoilevat hiukset jotka olivat puoliksi nutturalla. Hänen pisamaisella nenän varrellaan lepäivät suuret pyöreät silmälasit jotka saivat hänen kauniit suklaan ruskeat silmänsä pitkine silmäripsineen korostumaan. "- Öööh.... Sinun paperisi." Saana takelsi ojentaessaan paperit tytölle. "- Tuota... minun nimeni Saana." Tyttö hymyili niin että hänen hymykuoppansa tulivat näkyviin "- Airi." hän vastasi. "- Tarvitsetko sinä apua kantamisessa?" Saana kysyi. Airi hyväksyi avun kiitollisena ja pian kaksi tyttöä olivatkin matkalla kohti Airin perheen puotia. "- Tässä se onkin!" Airi hihkaisi vähän ajan kävelyn päästä. Huomatessaan kyseessä olevan putiikin meinasi Saana huudahtaa ääneen. Mikäpä muukaan kuin sama peili ja taulunraami kauppa jonka ohi Saana oli kävellyt samana aamuna niin kuin kaikkina muinakin aamuina viimeisen kahden viikon aikana. Hän päätti kuitenkin olla sanomatta mitään mielipiteistään puodin suhteen koska ei halunnut kuulostaa epäkohteliaalta. Kello kilahti heidän astuessaan sisään. Puoti ei ollut mitenkään hirvittävän suuri mutta suorakulmion muotoiset tolpat ympäri puotia antoivat enemmän seinä tilaa. Joka seinä oli täynnä erikokoisia ja muotoisia peilejä. Yksi takaseinistä oli täynnä erilaisia taulunraaminäyte palasia. Pieni nainen jonka Saana päätteli olevan Airin äiti saman näköisyyden takia kiirehti kassan taakse mutta tajusi sitten kuka sisään tulia oli. Nainen tervehti Airia jollan vieraalla kielellä joka etäisesti muistutti suomea. Saana päätteli sen olevan viroa. Airi vastasi jotain kyllästyneellä äänellä ja johti Saanan takahuoneeseen tiskin taakse. Oviaukko oli peitetty verhoilla jotka estivät asiakkaiden näköyhteyden työntekijöiden yksityis tilaan. He kävelivät raollaan olevan oven ohitse pieneen toimisto/kahvihuoneeseen jossa istui noin viisikymppinen harmahtava tukeva mies papereita selaillen. Airi vaihtoi pari sanaa miehen kanssa ja johdatti Saanan ovesta läpi rappusiin jotka johtivat perheen yksityis asuntoon. Airin huoneeseen päästyään he laskivat tavarat lattialle. Airi kiitti Saanaa suuresti ja kysyi halusiko tämä jäädä teelle. Saana vastasi myöntävästi hetkeäkään miettimättä. Airia nauratti Saanan nopea vastaus ja vitsaili että tämän täytyy todella rakastaa teetä. Saana punastui hieman mutta nauroi mukana. Keittiö ei ollut mikään hirvittävän suuri mutta kyllä sillä pieni kokoinen perhe pärjäisi. Pöytä ja tuolit olivat eri sarjaa ja verhot olivat kulahtaneet mutta muuten keittiö oli mukavan kodikas. Saana istuutui pienen keittiöpöydän ääreen ja katseli ikkunasta ulos kadulle. Airi rupesi puuhaamaan teen parissa ja Saana huomasi mahdollisuutensa kysyä puhuiko tämä viroa vanhempiensa kanssa. Airi vastasi myöntävästi ja kysyi oliko Saanan aksentti suomalainen. Saana nyökkäsi ja hänen ihmeekseen Airi vaihtoi kielen suomeksi. Hän kuulemma oli yksi neljäs osaa suomalainen ja puhui suomea mumminsa ja toisinaan isänsä kanssa. Tytöt rupesivat keskustelemaan sukujuuristaan teen kera. Airi oli alunperin kotoisin Liivasta mutta muutti Långholmisiin yhdeksän vuotiaana. Saana kerto olevansa Lahdesta kotoisin mutta hänen isänsä suku asui lapissa ja joillakin oli kuulemma poroja mutta Saana ei

ikävä kyllä ollut ikinä tavannut suurinta osaa isänsä suvusta perhe konfliktien takia. Airi ei kuulemma myöskään tavannut sukuaan niin usein mutta kävi virossa vähintään kerran vuodessa.

Mitä pidemmälle iltapäivä kului sitä useampi kuppi teetä katosi ja keittiö raikasi iloisesta keskustelusta ja naurusta. Airi oli kuulemma piirtänyt ihan pienestä asti ja esitteli Saanan pyynnöstä pari piirustustaan jotka kaikki olivat uskomattoman taidokkaasti tehtyjä. Saana oli huomannut että lähes kaikki seinät olivat täynnä valokuvia ja piirustuksia erilaisilla uniikeilla raameilla suojattuina. Mitä muuta taulunraameja myyvältä perheeltä olisikaan voinut odottaa? Ennen he huomasivatkaan kello oli 20.00 ja Saana muisti että hänen pitäisi kiirehtiä kotiin vaihtari perheensä luokse. Ennen kun hän lähti Airi ojensi pienen orvokki kuvioidun muisti lapun jossa luki hänen numeronsa hymyillein silmät tuikkien. Saana koitti miettiä milloin hän olisi nähnyt kenelläkään yhtä loistavia silmiä mutta ei keksinyt ketään. Airi päätti vielä saattaa Saanan bussipysäkille ja he halasivat hyvästit. Saana istui bussiin. Hänen suupielensä olivat korvissa niin että hänen vinot kulmahampaansa pilkistivät ja hänen silmänsä hohtivat kun hän katsoi Airin numeroa orvokki muistilapulla. " Sattumaa että orvokit ovat minun lempi kukkiani... enpä usko."